METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
MEAHCIRÁÐĐEHUS

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024

Metsähallituksen lausunto

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan maatalousjaosto 27.10.2023

Henrik Jansson, luontopalvelujohtaja
p. 0400 328 759

Kuva: Harri Tarvainen

HYÖTYJÄ 1/5

Suomalaiselle luonnolle ja sen myötä yrittäjille

Luontopalveluiden luonnonhoito ja ennallistaminen on ristiriidatonta ja luo paikallisia hyötyjä.

- Suomen ainutlaatuista luontoa on vain Suomessa.
- Helmi-ohjelman kustannustehokas toteutus.
- Ennallistamis- ja luonnonhoitotyöt suojelualueilla varmistavat tehdyn investoinnin eli luonnonsuojelualueen hankinnan hyödyn.
- Monet paikalliset yritykset matkailusta urakoitsijoihin saavat työtä ja maatalousyrittäjät laidunalueita eläimilleen.

Kuva: Ilkka Immonen

HYÖTYJÄ 2/5

Ilmastotavoitteiden saavuttamiselle

Suojelualueverkosto on hiilinielu- ja hiilivarasto, jota hoitamalla tuetaan Suomen ilmastotavoitteita kustannustehokkaasti.

- Olemassa oleva suojelualueverkosto auttaa ilmastonmuutoksen torjunnassa ja siihen sopeutumisessa.
- Ennallistaminen ja luonnonhoito lisäävät pitkällä aikavälillä tätä vaikutusta.
- Suojelualueiden hoito yhdistää ilmastotavoitteet sekä luonnon monimuotoisuuden tavoitteet.
- Tiedolla johtamisen avulla tehdään vaikuttavimmat ja kustannustehokkaimmat päätökset.

Kuva: Hanna Aho

HYÖTYJÄ 3/5

Lapsille, terveydelle ja hyvinvoinnille

Luontopalvelut tavoittaa suurimman osan suomalaisia, niin aikuisia kuin nuoria. Merkittävä rooli lasten hyvinvoinnissa: Suomen luonnon arvon ymmärtäminen, fyysinen ja psyykkinen terveys.

- Kävijöistä 86 % kokee melko tai erittäin paljon terveys- ja hyvinvointivaikutuksia.
- Luonnossa liikkuminen on edullisin tapa saada suomalaiset liikkumaan.
- Kansallispuistojen reitit ja rakenteet ovat yhä enemmän esteettömiä: suuri merkitys lapsiperheille ja ikääntyvälle väestölle.

Kuva: Harri Tarvainen

HYÖTYJÄ 4/5

Luontomatkailulle, taloudelle, työllisyydelle ja Suomi-brändille

Mahdollistamme matkailua yhteistyössä yli 1 000 yrityksen kanssa kautta maan.

- Kansallispuistot = Suomi-brändiä vahvistava voimavara, kotimaan ja kv-matkailun tukijalka.
- Kansallispuistoissa 3,55 milj. käyntiä v. 2022.
- Kansallispuistojen kävijöiden rahankäytön vaikutus lähialueille oli 275 milj. euroa vuonna 2022 ja tämän työllistävä vaikutus 2 166 henkilötyövuotta (*ei sisällä Metsähallituksen henkilöstöä*).
- Kaikkien kohteiden kävijöiden rahankäytön vaikutus 392 milj. euroa.

Kuva: Katri Lehtola

HYÖTYJÄ 5/5

Tuottavuudelle digitalisaation keinoin

Tuotamme edelläkävijöinä asiakaslähtöisiä digipalveluja suomalaisille luonnossa liikkujille sekä dataa, joka palvelee eduskuntaa, ministeriöitä, ympäristöhallintoa ja jatkossa myös yritystoimintaa.

- Toimintamme ytimessä on arvon tuotto ja jatkuva toiminnan parantaminen.
- Toimintamme on läpinäkyvää ja tuottaa laadukasta dataa kaikille tarvitsijoille.
- Tarjoamme käyttäjälähtöiset digitaaliset palvelut sujuvan ja tehokkaan asiakaspalvelun tueksi.

Kuva: Minja Vitikka

Kansallispuistojen ja käyntimäärien kehitys 2012–2022

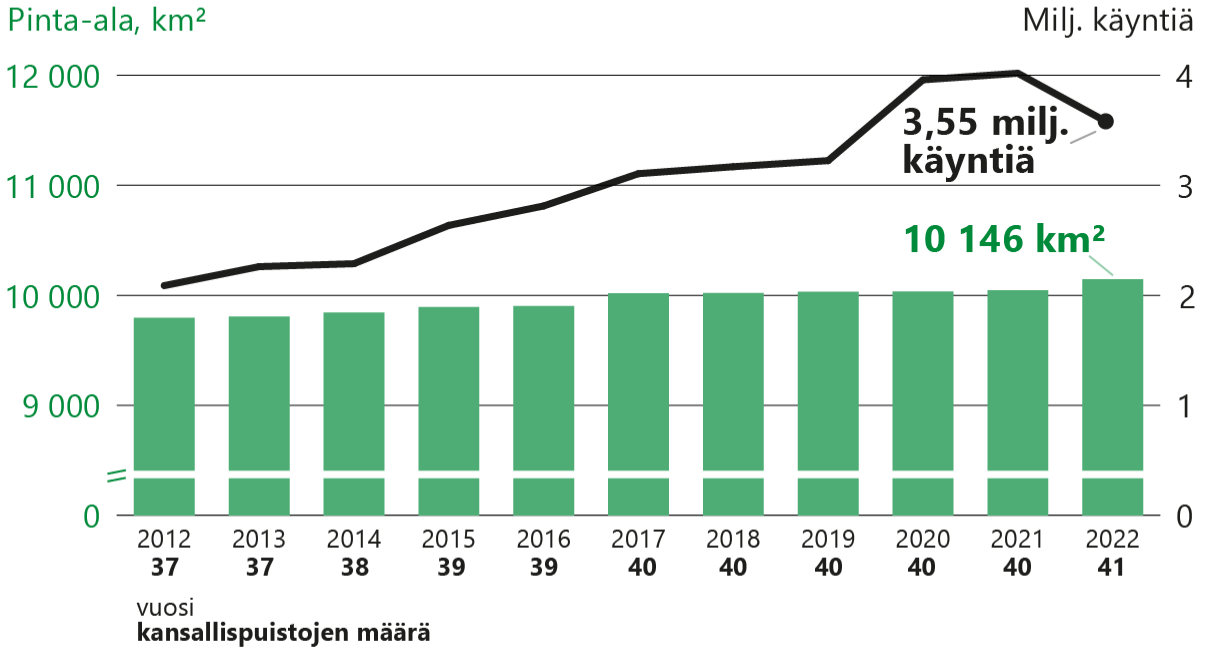

Korjausvelan määrä hallinnonalalla ja sen suunniteltu purkaminen 1/2

- Virkistys- ja matkailukäytön infran korjausvelaksi arvioitiin MMM:n kohteilla vuoden 2019 alussa noin 7,4 miljoonaa euroa.
- Tätä korjausvelkaa on poistettu vuosina 2019–2023 suunnitelmallisella ohjelmalla ja riittävällä rahoituksella, joten korjausvelkaa on saatu aiempaa paremmin hallintaan.
- Infran kunto vaatii kuitenkin jatkuvaa ylläpitoa, ja se heikkenee rakenteiden ikääntymisen myötä. Myös käyttöpaine kasvaa, mikä aiheuttaa lisääntyvää kulutusta.
- Heikentyvä infra on uhka asiakasturvallisuudelle, kohteiden kestävälle käytölle ja luontoon tukeutuvan matkailun liiketoiminnalle.

Kuva: Elias Lahtinen

Korjausvelan määrä hallinnonalalla ja sen suunniteltu purkaminen 2/2

- Reittien, rakennusten ja rakennelmien ylläpidon varmistaminen ja uuden korjausvelkamassan syntymisen estäminen tarvitsee kestävän, systemaattisen rahoituspohjan.
- Erityinen haaste Luontopalveluille: Muutos tulkintaan maatalouden maisemanhoidon tuesta, mikä vaikeuttaa vakavasti uhanalaisten ja lajirikkaiden perinneympäristöjen hoitoa.
- Luontopalvelut on ehdottanut JTS 2024–2027 esityksessä **pysyvää tasokorotusta MMM:n hallinnonalalta** 1,7 milj. €/vuosi
    - *Perusteluina on ylläpitomenojen kustannustason nousu, virkistys- ja matkailupalvelujen kestävän tason turvaaminen (ml. uuden korjausvelan syntymisen estäminen) sekä saavutettavuuden ja esteettömien palvelujen lisääminen.*
- Ilman lisärahoitusta maasto- ja asiakaspalveluita joudutaan supistamaan.

Kuva: Elias Lahtinen

Haasteet ja kipupisteet MMM:n hallinnonalalla 1/3

- Momentille 30.64.50 (*Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät*) on esitetty vuodelle 2024 7,344 milj. € rahoitusta ja vuosille 2025–2027 7,370 milj. €/vuosi maa- ja metsätalousministeriön toimialan tehtäviin.
- **Esityksessä ei ole kuitenkaan huomioitu Metsähallituksen JTS 2024–2027 ehdotuksia tasokorotukseksi.**

Kuva: Johannes Sipponen

Haasteet ja kipupisteet MMM:n hallinnonalalla 2/3

- Metsähallitus on JTS 2024–2027 esityksessä ehdottanut 400 000 euron pysyvää vuosittaista tasokorotusta lakisääteisten kalatalouden viranomaistehtävien kokonaisuuden hoitamiseen.
  - *Esitetyllä rahoituksella turvataan kalastusmatkailun sekä kaupallisen kalastuksen toimintaedellytyksiä kestävästi valtion vesillä.*
- Metsähallitus on JTS 2024–2027 esityksessä ehdottanut 450 000 euron pysyvää, vuosittaista tasokorotusta erävalvonnan tehtävien hoitamiseen.
  - *Esitetyllä rahoituksella varmistetaan erävalvonnan kasvaneiden tarpeiden ja kysynnän mukainen palvelu ja ennaltaehkäistään luonnonvararikoksia sekä omalta osaltaan mahdollistetaan luonnon kestävä virkistyskäyttö.*

Kuva: Johannes Sipponen

Haasteet ja kipupisteet MMM:n hallinnonalalla 3/3

- Metsähallitus on JTS 2024–2027 esityksessä ehdottanut noin 1,6 milj.€ / vuosi kertaluonteista nostoa kala- ja riistaelinympäristöjen kunnostukseen ja lajien hoitoon.
  - *Eräpalvelujen rooli on ollut merkittävä suojelualueiden ulkopuolella tehtävissä monivaikutteisissa riistaelinympäristöjen, valuma-alueiden ja virtavesiluonnon ennallistamis- ja kunnostustoimenpiteissä sekä valtakunnallisessa pienpetojen pyyntihankkeessa, mikä tukee Helmi-ohjelmaa.*
- Metsähallitus on ehdottanut JTS 2024–2027 esityksessä 0,9 milj. € lisärahoitusta digikokonaisuuden kehittämiseen.
  - *Toimintaympäristön muutosnopeuden lisääntyessä digikokonaisuuden ketterä ja kokeileva kehitys edistää joustavia, asiakaslähtöisiä ja yhteentoimivia ratkaisuja palvelujen tuottamiseen.*

Kuva: Johannes Sipponen

Metsähallituksen liiketoiminta

- Liiketoiminnan tuloutus määritellään liiketoiminnan tilinpäätöksen tuloksen perusteella. Tähän vaikuttavat Metsätalous Oy:n tuloksen kehittyminen, Kiinteistökehityksen maanvuokraus- ja kiinteistövuokraustoiminnan ja tuulivoimahankkeiden edistyminen sekä konsernin hallintokustannusten taso.
- Suurin osa tuloutuksesta muodostuu Metsätalous Oy:ltä veloitettavasta käyttöoikeuskorvauksesta (95 milj. €). Loppuosa tuloutuksesta muodostuu tytäryhtiöiden osingoista ja Kiinteistökehityksen tuloksesta.
- Vuonna 2024 Metsähallituksen konsernin painopisteenä on tuottavuuden lisääminen tehokkuutta parantamalla sekä tehostamalla toimitilojen käyttöä.
- Edellä mainituilla toimilla pyritään säästämään konsernin kustannuksia, millä on vaikutusta mm. tiukkenevassa taloustilanteessa olevan JHT:n toimintamahdollisuuksiin.

Kuva: Jari Salonen / Pallastunturit Särkitunturilta nähtynä